

ด่วนที่สุด

ที่ กต 0704/951

สวค. ๔๙๒๐
วันที่ ๑๙ ก.ค. ๒๕๕๓
เวลา ๑๔.๗๕ น.

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
๔๙๒๕ ๑๙ ๗ ๒๕๕๓
วันที่ ๑๙ ก.ค. ๒๕๕๓ ๑๔.๗๕ น.

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. 10400

19 กรกฎาคม 2553

เรื่อง ขอความเห็นชอบในการอนุมัติร่างกฎบัตรสมาคมความร่วมมือแห่งภูมิภาคมหาสมุทร
อินเดีย ฉบับแก้ไข

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างกฎบัตรของสมาคมความร่วมมือแห่งภูมิภาคมหาสมุทรอินเดีย พร้อมร่าง
คำเปล绰ย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องขอความเห็นชอบในการอนุมัติร่าง
กฎบัตรสมาคมความร่วมมือแห่งภูมิภาคมหาสมุทรอินเดีย ฉบับแก้ไข มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรี
พิจารณา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. เรื่องเดิม

1.1 เยเมนจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสภารัฐมนตรี (Council of Ministers)
ภายใต้กรอบสมาคมความร่วมมือแห่งภูมิภาคมหาสมุทรอินเดีย (Indian Ocean Rim Association
for Regional Co-operation หรือ IOR-ARC) ครั้งที่ 10 การประชุมคณะกรรมการเจ้าหน้าที่อาวุโส
(Committee of Senior Officials) ครั้งที่ 12 และการประชุม Sub-Committee of Senior Officials
(SCSO) ครั้งที่ 3 ระหว่างวันที่ 31 กรกฎาคม - 5 สิงหาคม 2553 ณ กรุงซา那 ทั้งนี้ มีประเด็น
สำคัญที่จะพิจารณา คือ การพิจารณาอนุมัติร่างกฎบัตร IOR-ARC ฉบับแก้ไข (สิ่งที่ส่งมาด้วย)
เพื่อปฏิรูปให้ IOR-ARC มีการขับเคลื่อนไปข้างหน้าอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

1.2 IOR-ARC จัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2538 ประกอบด้วยสมาชิกในภูมิภาค
มหาสมุทรอินเดีย 18 ประเทศ ประกอบด้วย ออสเตรเลีย อินเดีย เอธิโอเปีย เคนยา สิงคโปร์
โอมาน มอร์เซียส อินโดนีเซีย มาดากัสการ์ มาเลเซีย โมซัมบิก ศรีลังกา แทนซาเนีย เยเมน
บังกลาเทศ อิหร่าน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และไทย (เข้าร่วมเป็นสมาชิกเมื่อปี 2542) และมี
ประเทศคู่เจรจา ได้แก่ อียิปต์ ญี่ปุ่น สาธารณรัฐจีน ฝรั่งเศส และกัตาร์ โดยมีวัตถุประสงค์
เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุนและการพัฒนาเศรษฐกิจในภูมิภาคมหาสมุทรอินเดีย ผ่านการ
ดำเนินการในลักษณะไตรภาคี (ภาครัฐบาล เอกชน และวิชาการ)

2. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

เรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการ
เสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 มาตรา 4(7) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์

/ระหว่างประเทศหรือ...

ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้ ร่างกฎบัตร สมาคมความร่วมมือแห่งภูมิภาคมหาสมุทรอินเดียฉบับแก้ไขซึ่งจะได้รับการอนุมัติ (approve) โดยที่ประชุมสภารัฐมนตรี IOR-ARC โดยไม่ลงนาม น่าจะเป็นหนังสือสัญญา ตามมาตรา 190 วรรค หนึ่งของรัฐธรรมนูญ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการ อย่างไรก็ตาม โดยที่ร่างกฎบัตร IOR-ARC ฉบับแก้ไข มีสาระเป็นการจัดตั้งองค์กร ซึ่งกำหนดหลักการและวัตถุประสงค์ของ IOR-ARC ที่เกี่ยวกับแนวทางความร่วมมือด้านเศรษฐกิจของรัฐสมาชิก สิทธิหน้าที่ของรัฐสมาชิก ซึ่งสามารถปฏิบัติได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา ดังนั้น จึงไม่น่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา 190 วรรคสองของรัฐธรรมนูญ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

3. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ร่างกฎบัตร IOR-ARC ฉบับแก้ไขมีสาระเป็นการจัดตั้งองค์กร ซึ่งกำหนดหลักการและวัตถุประสงค์ของ IOR-ARC ที่เกี่ยวกับแนวทางความร่วมมือด้านเศรษฐกิจของรัฐสมาชิก สิทธิหน้าที่ของรัฐสมาชิก สรุปได้ ดังนี้

3.1 หลักการพื้นฐาน IOR-ARC จะส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ เศริมสร้างและเพิ่มพูนความเข้าใจและความร่วมมือเพื่อประโยชน์ร่วมกัน โดยยึดมั่นในหลัก ฉันทามติ และด้วยอุปแบบพื้นฐานของความเคารพในหลักการเรื่องความเท่าเทียมกันทางอธิปไตย บูรณาภาพเนื้ออดินแดน ความเป็นอิสระทางการเมือง การไม่แทรกแซงกิจกรรมภายใน การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และผลประโยชน์ร่วมกันของทุกฝ่าย ทั้งนี้ ความร่วมมือภายใต้ IOR-ARC จะไม่กระทบต่อสิทธิและพันธกรณีของรัฐสมาชิกในกรอบความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและการค้าอีก

3.2 วัตถุประสงค์ ส่งเสริมการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนและการพัฒนาที่สมดุลของภูมิภาคและรัฐสมาชิก และเพื่อสร้างพื้นฐานความร่วมมือด้านเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคร่วมกัน โดยให้ความสนใจการส่งเสริมความร่วมมือในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการอำนวย ความสะดวกและการเปิดเสรีทางการค้า การส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ การแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การท่องเที่ยว การเคลื่อนย้ายของบุคคลและผู้ให้บริการ โดยไม่เลือกปฏิบัติ และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากร่มนุษย์ซึ่งรวมถึงการลดความยากจน การส่งเสริมการขนส่งทางทะเลและเรือที่เกี่ยวข้อง ความร่วมมือด้านการค้า การวิจัยและบริหารด้านการประมง การเพาะปลูกสัตว์น้ำ การศึกษาและการฝึกอบรม พลังงาน เทคโนโลยี สาธารณสุขและการสื่อสาร สาธารณสุข การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การเกษตร และการจัดการภัยพิบัติ และรวมถึงการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับความร่วมมือและหารือระหว่างรัฐสมาชิกในเวทีระหว่างประเทศในประเด็นด้านเศรษฐกิจโลก และหากเป็นที่ต้องการ กำหนดกลยุทธ์ร่วมและมีท่าทีร่วมกันในเวทีระหว่างประเทศในประเด็นที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน

3.3 สมำชิกภาค รัฐอธิปไตยทุกรัฐในภูมิภาคมหาสมุทรอินเดียมีสิทธิในการเป็นสมาชิก ทั้งนี้ รัฐสมาชิกจะเป็นผู้ตัดสินใจในการรับสมาชิกเพิ่ม

3.4 กลไกการทำงาน ประกอบด้วย สำารัฐมนตรี คณะกรรมการเจ้าหน้าที่อาวุโส 3 ประเทศ ซึ่งเป็นประธานปัจจุบัน รองประธาน และอดีตประธาน คณะกรรมการของหัวหน้าคณะผู้แทน สำนักเลขานุการ และหน่วยงานประสานงานกลางของแต่ละประเทศ โดยประธานและรองประธานสำารัฐมนตรีมีวาระ 2 ปี ในขณะที่เลขานุการสมาคมความร่วมมือจะได้รับการแต่งตั้งโดยสำารัฐมนตรี โดยคัดเลือกจากผู้สมควรที่ได้รับการเสนอชื่อโดยรัฐสมาชิก มีวาระดำรงตำแหน่ง 3 ปี และสามารถต่อวาระได้ 1 ครั้ง

3.5 สิทธิและพันธกรณี รัฐสมาชิกพึงมีสิทธิและพันธกรณีที่เท่าเทียมกัน

3.6 การจัดการด้านงบประมาณและการเงิน การสนับสนุนจากรัฐสมาชิกให้เป็นไปตามรายละเอียดต่างๆ ซึ่งจะได้มีการเสนอเพื่อให้สำารัฐมนตรีรับรอง โดยไม่มีการปฏิบัติ การรับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากภายนอกหากเห็นสมควร และให้มีการจัดตั้งกองทุนพิเศษเพื่อเป็นกลไกสนับสนุนด้านงบประมาณในโครงการและแผนงานต่างๆ ที่ IOR-ARC ได้มีมติรับรอง

3.7 การมีผลบังคับใช้และการอนุมัติ กฎบัตร IOR-ARC จะบังเกิดใช้พร้อมด้วยเอกสารภาคผนวก ซึ่งเกี่ยวกับกฎว่าด้วยขั้นตอนการดำเนินงาน ระเบียบปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่สำนักเลขานุการ และระเบียบปฏิบัติตามการเงินของ IOR-ARC จะมีผลบังคับบันดตั้งแต่วันที่มีการอนุมัติโดยสำารัฐมนตรี

4. ผลกระทบ

การปรับปรุงแก้ไขร่างกฎบัตร IOR-ARC จะมีผลให้เกิดการปฏิรูป IOR-ARC ซึ่งจะช่วยในการผลักดันการดำเนินความร่วมมือของประเทศสมาชิกในกรอบนี้ให้มีความคืบหน้ารวมทั้งมีการขับเคลื่อนไปข้างหน้าอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

5. ข้อเสนอของส่วนราชการ

โดยที่จะมีการพิจารณาอนุมัติเอกสารดังกล่าวในวันที่ 5 สิงหาคม 2553 กระทรวงการต่างประเทศซึ่งขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีในวันที่ 28 กรกฎาคม 2553 เพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

5.1 ให้ความเห็นชอบร่างกฎบัตร IOR-ARC และอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศหรือผู้แทนอนุมัติ (approve) ร่างเอกสารข้างต้น

/5.2 หากมีความจำเป็น...

5.2 หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขเอกสารดังกล่าวที่ไม่ใช่สาระสำคัญ
หรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอ
คณะกรรมการติดต่อพิจารณาอีก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะกรรมการติดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นาย ปาน พิมล

(นายกษิต ภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
กองส่งเสริมเศรษฐกิจสัมพันธ์และความร่วมมือ
โทร. 0 2643 5000 ต่อ 4027
โทรสาร 0 2643 5240